

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Naalisvaara, Juha-Mikko			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Länsi-Saharan rauhanprosessin umpikuja : Analyysi YK:n välitystoiminnasta vuosina 1997-2004			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-04-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 94 s., 19 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena on Länsi-Saharan rauhanprosessi ja sen ongelmat. Marokko ja Polisario ovat kiistelleet alueen hallinnasta yli kolme vuosikymmentä, ja 1990-luvun alusta lähtien konfliktia on koetettu ratkoa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) avustuksella. Työssä tarkastellaan yrityksiä murtaa vaikeuksiin ajautuneen rauhanprosessin umpikuja YK:n välitystoiminnalla vuosina 1997–2004. Tarkoituksena on selvittää, miksi Yhdysvaltain entisen ulkoministerin James Bakerin harjoittama välitystoiminta ei tuottanut Länsi-Saharan konfliktiin päätöstä tai ratkaisua.</p> <p>Tutkimus on tarpeellinen, sillä Länsi-Saharan konfliktin hallintaa ei ole aiemmin tutkittu välitystoiminnan onnistumiselle asetettujen kriteerien kannalta. Tutkimuksessa pohditaan myös yleisemmin niitä reunaehtoja, joiden puitteissa konfliktien rauhanomainen päätäntä ja ratkaiseminen tapahtuu.</p> <p>Marieke Kleiboerin esittelemä kansainvälisen välitystoiminnan ideaalityyppien luokittelu toimii tutkimuksessa teoreettisena viitekehyksenä. Bakerin ja YK:n pääsihteerin Kofi Annanin välitystoimintaa analysoidaan etenkin näkökulmasta, joka korostaa välittäjällä olevia valtaresursseja ja niiden tehokasta käyttöä osapuolten ohjaamisessa kohti päätäntä. Tutkimus on otteeltaan tapaustutkimus ja metodina on tekstien lähdekriittinen analyysi. Pääasiallinen aineisto ovat YK:n pääsihteerin Länsi-Saharan rauhanprosessia käsitelleet selonteot (37 kappaletta) sekä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat (34 kappaletta). Lisäksi analyysissä käytetään aineistona Länsi-Saharan rauhanprosessia käsitteleviä aiempia tutkimuksia.</p> <p>Länsi-Saharan rauhanprosessi ei tuottanut tarkastellulla ajanjaksolla tulosta, koska YK:n rauhansuunnitelman mukaista kansanäänestystä Länsi-Saharan tulevasta asemasta ei voitu pitää, eikä osapuolilta saatu hyväksyntää muillekaan ehdotuksille konfliktin päättämiseksi tai ratkaisemiseksi. Neorealismiin pohjautuvan välitystoimintateorian mukaan merkittävin syy tähän oli, ettei Baker käyttänyt kriittisinä hetkinä riittävästi vaikutusvaltaa osapuolten taivuttelemiseksi. Myöskään YK:n turvallisuusneuvosto ei toiminut tarpeeksi määrätietoisesti päätännän edistämiseksi. Vaikutusvallan käyttöä vaikeutti muun muassa konfliktin vähäinen merkitys ulkovalloille sekä kansainvälisen tilanteen kehittyminen päätännän kannalta epäsuotuisaan suuntaan. Neorealistiseen välitystoimintamalliin liittyvästä konfliktitulkinnasta sekä siitä johdetuista välitystoiminnan periaatteista löydetään kuitenkin useita puutteita. Tutkimuksen suositukseksi on, että tulevien välitystoimintayritysten olisi perustuttava toisenlaisiin teoreettisiin lähtökohtiin.</p> <p>Teoreettisen viitekehyksen osalta tärkein kirjallisuuslähde on Marieke Kleiboerin (1998) "The Multiple Realities of International Mediation". Länsi-Saharaa käsittelevästä tutkimuksesta keskeisiä lähdetekstejä ovat Erik Jensenin, Toby Shelleyn, Thomas de Saint Mauricen sekä Laurent Pointierin teokset.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>konfliktit konfliktinratkaisu -- 1990-2000-luku konfliktintutkimus välitystoiminta rauhanneuvottelut Länsi-Sahara Yhdistyneet kansakunnat Polisario Marokko</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			